

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
JOSEPH A. APAP BOLOGNA**

Seduta tat-8 ta' Novembru, 2006

Avviz Numru. 528/1998/1

Dottor Rachel Bonello, bhala mandatarja specjali ta' Nina Finch armla minn Carmelo, Joseph Finch, Mary Denham, u Edward Paul Finch, ilkoll residenti l-Awstralia u ghalhekk assenti minn Malta skond prokura annessa mal-avviz u mmarkata Dok A.

Vs

Anthony u Emanuela konjugi Dimech

Il-Qorti,

Rat l-avviz in esami li bih l-attrici nomine talbet sabiex il-konvenuti jghidu l-ghaliex ma ghandhomx jigu kundannati li jizgombraw mill-fond f'San Giljan, f'Telghet San Giljan, numru tlettax (13) prevja d-dikjarazzjoni minn din l-Onorabbli Qorti li l-konvenuti qieghdin jokkupaw l-istess fond minghajr ebda titolu validu fil-ligi stante li ma jaqawx taht id-definizzjoni ta' "kerrej" skond l-artikolu 2 tal-Kap disgha u sittin (69) tal-Ligijiet ta' Malta u skond kif jigi

Kopja Informali ta' Sentenza

ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza u dan fi zmien qasir u perentorju li jigi prefiss minn din il-Qorti.

Bl-ispejjes kollha inklus l-ETS, kontra l-konvenuti li gew ingunti ghas-subizzjoni taghhom. Ghal fini tal-kompetenza qed jigi dikjarat li l-valur lokatizzju ta' dan il-fond ma jeccedix is-somma ta' hames mitt liri Maltin fis-sena.

Rat kif ukoll il-prokura annessa mal-istess avviz a fol 2 sa fol 6 tal-atti u markata Dok A.

Rat in-nota ta' eccezzjonijiet tal-konvenuti konjugi Dimech (fol 11 ibid) u li biha eccepew bir-rispett:

Illi d-domandi attrici huma infondati billi huma qed jokkupaw l-fond mertu tal-kawza b'titolu ta' lokazzjoni peress illi l-konvenut, Anthony Dimech, huwa n-neputi ta' Evelyn Magri, l-inkwilina ta' qabel tal-fond, u huwa u martu kienu ilhom joqghodu regolarment mal-imsemmija Magri u baqghu hekk jirrisiedu sal-mewt taghha u wara l-mewt taghha fid-dar in kwistjoni u dina bhala l-unika residenza taghhom.

Illi ghalhekk l-lokazzjoni mal-mewt ta' Evelyn Magri ghaddiet favur tal-konvenuti skond il-ligi tal-Kera Kap 69;

Illi ghalhekk d-domandi attrici ghandhom jigu rigettati bl-ispejjes kontra l-attrici nomine.

Rat l-atti kollha tal-kawza speċjalment in-noti rispettivi tal-partijiet a fol 95 u fol 100 et seq ibid.

Ikkunsidrat

Illi l-kaz in desamina hu, kollu kemm hu, impernjat fuq il-kwistjoni kif delineata fin-nota tal-eccezzjonijiet sottomessa mill-konvenuti. Difatti dan qed jallegaw illi qed jokkupaw l-fond in kwistjoni b'titolu ta' lokazzjoni in vista li ghandhom jigu kunsiderati bhala "inkwilini protetti" a basi tal-Kapitolu 69 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi l-provi ta' dan il-fatt allegat tispetta lill-istess konvenuti u dan a basi tal-Artikolu 562 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi din l-eccezzjoni hi basata fuq l-artikolu 2 tal-Kapitolu 69 imsemmi specificat dak li jinghad dwar il-kelma 'kerrej'. Difatti 'kerrej' hu definit ukoll bhala "fil-kaz ta' dar ta' abitazzjoni, meta l-kerrej ma jhalliex warajh armla jew armel dawk il-membri tal-familja tal-kerrej li jkunu joqghodu mieghu fiz-zmien tal-mewt tieghu".

Illi, ghalhekk, kien jinkombi fuq il-konvenuti li jipprovaw illi huma, jew wiehed minnhom, hu membru tal-familja tal-inkwilin u li huma jew wiehed minnhom kienu joqghodu mal-inkwilin fid-data tal-mewt ta' dan.

Ikkunsiderat

Illi kif jidher mill-atti in esami u mill-provi prodotti ma hemmx kontestazzjoni illi l-konvenut hu membru tal-familja tal-kerrej, f'dan il-kaz. Difatti il-fond in kwistjoni kien okkupat, bhala dar ta' abitazzjoni minn Evelyn Magri b'titolu ta' kera liema inkwilina kienet mietet fid-9 ta' Awissu 1996. In rigward il-konvenut dan kien imparentat mal-istess inkwilina mejta billi kien in-neputi taghha. Pero, hawnhekk, il-qbil bejn il-partijiet jispicca. Difatti l-attrici nomine, kif jidher mix-xhieda taghha a fol 15 u fol 32 et seq ibid illi l-konvenut kien jirrisjedi fil-Kanada, fejn kien jahdem, waqt li kien jigi regolarment sabiex jsur lil zitu, Evelyn Magri u difatti meta din mietet, l-istess attrici nomine kienet ikkomunikat mal-konvenut, li kien hawn Malta sabiex dan jaghtilha c-cwieviet tal-fond in kwistjoni. Inoltre, peress li l-kera kien imhallas, di gja, sa Novembru 1996, hi kienet informat , ukoll, lill-konvenut illi "... seta' juzufuwixxi minn dan il-perjodu ta' kera gja mhallas sabiex jkun jista' johrog l-affarijiet personali ta' Evelyn Magri" li taghha kien l-uniku eredi. Dwar l-istess oggetti, l-attrici nomine sostniet illi l-'affarijiet antiki' li kien hemm fl-istess post kellhom jittiehdu fil-Kanada waqt li dawk li "... ma tantx kienu ta' valor" kienu ser jigu rkantati mill-konvenut hawn Malta stess, liema irkant di fatti kien sar (ara x-xhieda ta' Carmel Axiaq a fol 56 et seq ibid) u ta'

Anthony Sammut a fol 58 et seq ibid, li esebixxa ukoll il-katalgu tal-irkant relattiv). Sussegwentment hi pprovat taghmel kuntatt telefoniku fuq in-numri tal-istess post izda avolja kienet ghamlet madwar erba' tentattivi, "...ma kien hemm ebda risposta". Pero, meta rat hekk kienet kitbet lill-konvenut (ara fol 23, 25 u fol 26 ibid) u fir-risposta tal-Avukat difensur tal-konvenut, hi kienet giet informata illi l-konvenut kien ser jisufriwixxi ruhu mill-posizzjoni tieghu bhala uniku werriet tal-mejta u bhala "inkwilin protett" skond l-artikolu 2 hawn fuq citat billi kien jirrisjedi mal-istess inkwilina fid-data tal-mewt taghha. Ghalhekk l-attrici nomine kienet irrifjutat li tircievi l-hlas ta' kera da parti tal-konvenut. Inltre l-attrici nomine esebiet fotokopja ta' ittra (fol 27 ibid) mibghuta direttament mill-konvenut lill-mandanti tal-attrici nomine li minnha jidher illi dan, wara li accenna ghal fatt illi l-post in kwistjoni kien qed jiddeterjora rapidament u kellu bzonn ta' riparazzjonijiet, kien offra li jixtri l-istess post. Fl-ahharnett in kontroesami hi stqarret li "Naf li meta l-konvenut kien jigi hawn Malta ghall-btala, kien jghix hawn Malta ma' "Ms Magri". Sussegwentement hi regghet xedhet sabiex ticcara xi punti fix-xhieda precedenti. Difatti hi semmiet illi l-inkwilina kien hassha hazin meta kienet fid-dar tal-anzjani fil-Gzira u ghalhekk kienet ittiehdet fl-Isptar fejn mietet. Inltre hi kienet taf illi meta l-istess inkwilina kienet mietet, il-konvenut kien hawn Malta, ghal btala, u difatti dan kien f'Malta "qabel ma mietet Evelyn Dimech (Magri)".

Illi l-konvenut meta xehed (fol 34, 39, 75, 81 u 87 et seq ibid) xehed illi hu kien jirrisjedi fl-istess post sal-1955 meta emigra lejn l-Ingilterra u imbaghad fil-Kanada. Pero fl-14 ta' April 1993, kienet mietet omm l-konvenut ossija oht il-mejta Evelyn Magri u meta l-konvenut kien gie Malta ghall-funeral, l-istess Evelyn Magri kienet qaltlu "... li ommu kienet taqdiha u ... issa spiccat waheda". Konsegwentement iz-zija tieghu staqsietu sabiex hu u martu "... noqghodu maghha". Din il-proposta, avolja jidher li dak iz-zmien hu kien jahdem fl-Amerika f'dar tal-anzjani, giet accettata minnu fis-sens "li noqghodu Malta u niehdu hsiebha". Difatti, il-konvenut beda jirrisjedi ma zitu "... u kienet tatni ukoll prokura". Fl-1995, kien mar lura fil-Kanada, flimkien ma martu peress li hemm kellhom it-tfal

tagghom u kienu damu f'dan il-pajiz ghal madwar erba' xhur. Meta rritorna lura, jidher li zitu kien dahlet tirisjed fid-dar tal-anzjoni fil-Gzira. Pero, fil-'weekends', hi xorta wahda kienet toqghod fil-post in kwistjoni anke torqod fih. Inoltre, matul l-ahhar tmien xhur ta' hajjitha, iz-zija kienet "...marida hafna u kienet tmur hafna l-Isptar" fejn eventwalment kienet mietet. In kontro ezami, hu spjega li fil-bidu tal-1995, hu kien informa d-dar tal-anzjani fil-Kanada fejn kien impjegat li ma setax jirritorna lura fil-Kanada. Wara l-mewt taz-zija, hu kien kiteb ittra lill-mandanti tal-attrici nomine, liema ittra giet esebita minn dan u tinsab a fol 89 f'liema ittra, kien inkiteb minnu "Since I will be retiring very shortly, my wife and myself in Malta. I am writing to ask if I may continue living here" Hu spjega li kien kitibha in vista li kien gie mitlub jaghti lura c-cwieviet tal-post in kwistjoni.

Illi ghandu jigi sottolineat illi l-konvenut permezz ta' nota kien esebixxa diversi dokumenti (fol 42 et seq ibid). Fosthom jidher li huma rilevanti s-segwent:

- a) ittra bid-data tal-25 ta' Awissu 1993 mibghuta mill-istess Evelyn Magri lill-Bank hemm imsemmi (ara fol 42 ibid) minn fejn jidher illi din kienet informat lill-Bank "My nephew Anthony Dimech is residing with me and I wish him to manage all my affairs"
- b) Fotokopja tal-karta tal-identita tal-konvenut (fol 45) u valida mit-12 ta' Settembru 1996 minn fejn jidher li l-istess konvenut kien registrat fuq il-post in kwistjoni bhala r-residenza tieghu;
- c) Ic-certifikat tal-mewt tal-istess Evelyn Magri li mietet fid-9 ta' Awissu 1996 (fol 45)
- d) Diversi dokumenti li juru meta l-konvenut u martu telqu minn u gew lura f'Malta bejn id-dati hawn msemmija.

Illi fl-ahhar nett Alexander Vella (Fol 71 et seq ibid) specifika illi Evelyn Magri kienet dahlet fic-centru tal-anzjani msemmi fit-30 ta' Marzu 1995 sakemm mietet fid-9 ta' Awissu 1995.

Ikkunsidrat

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi minn esami u analisi tal-provi kif esposti din il-Qorti hi tal-fehma illi l-konvenut hawn Malta kien jirrisjedi regolament fil-post in kwistjoni fiz-zmien meta zitu Evelyn Magri kienet mietet. Difatti jidher mill-istess provi illi l-konvenut kien irrisjeda ghal certu perjodu ta' zmien pjuttost twil fl-istess post sabiex jindokra u jjehu kura tal-istess zija u baqa jirrisjedi go fih anke fid-data tal-mewt taghha. Konsegwentement, jidher fuq basi ta' probabilta (aktarx iva milli le) illi l-konvenut ghandu jigi konsiderat bhala "kerrej protett" ghal kull effett u fini fil-ligi. Ghalhekk it-talbiet attrici ma jistghux jigu akkolti.

Ghal dawn il-motivi, l-Qorti tichad it-talbiet attrici waqt li tordna illi l-ispejjes kollha ta' dawn il-proceduri jibqghu bla taxxa bejn il-partijiet tenut kont tac-cirkostanzi kollha tal-kaz.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----